

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 5 grudnia 2023 r.

Znak: WZPS-3.431.7.5.2023.MK

**Pani
Marta Gardzińska
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mirosławcu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 14-17 lutego 2023 r. kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mirosławcu.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 31 sierpnia 2023 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirosławcu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirosławcu od dnia 28 lipca 2020 r. jest Pani Marta Gardzińska.

W Ośrodku zatrudnionych jest 17 pracowników, w tym (w dniach kontroli) 2 pracowników socjalnych, 1 pracownik socjalny przebywający na urlopie wychowawczym (od dnia 27 lutego 2022 r.) oraz 1 aspirant pracy socjalnej.

Gmina Mirosławiec liczy (wg. informacji z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Mirosławcu - stan na dzień przeprowadzania kontroli) 5173 mieszkańców.

Ośrodek w dniach kontroli nie spełniał warunku art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy o pomocy społecznej w kwestii dotyczącej zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących,

1. Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W kontrolowanym okresie Gmina Mirosławiec posiadała opracowaną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, którą przyjęto uchwałą Nr XXVII/223/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirosławiec na lata 2021-2026.

W odniesieniu do założeń zawartych w Strategii przewidziano dwa cykliczne procesy realizacji w postaci przeprowadzenia monitoringu w 2023 r. oraz 2026 r. Pierwszy z nich dotyczy realizacji celów strategii w latach 2021-2022, natomiast drugi w latach 2024-2025.

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej Gmina Mirosławiec opracowała Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalną sytuacji społecznej i demograficznej Gminy. Ocena zasobów za 2021 r. została przekazana do Rady Miejskiej w terminie określonym w ustawie o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirosławcu opracował i złożył Radzie Miejskiej coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawił potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni MGOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach z zakresu realizacji zadań związanych z pomocą społeczną.

W zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej związanych z przyznawaniem świadczeń pieniężnych (zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, zdarzenia losowego) oraz świadczeń niepieniężnych (składki na ubezpieczenie społeczne w ramach przyznanych zasiłków stałych, świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, skierowania i odpłatność za pobyt osób w domu pomocy społecznej, świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, udzielanie schronienia) zespół kontrolujący nie wniósł zastrzeżeń do zasadności przyznawania poszczególnych świadczeń, zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji. Wywiady środowiskowe przeprowadzane były w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893). Zaplanowana pomoc była adekwatna do zgłaszanych potrzeb.

W dziesięciu ze skontrolowanych spraw (przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, usług opiekuńczych) na potwierdzeniach odbioru decyzji administracyjnych widniał tylko podpis świadczeniobiorcy, natomiast brak było daty potwierdzającej odbiór decyzji. W jednym przypadku (zasiłek okresowy) na potwierdzeniu odbioru decyzji brak było zarówno podpisu jak i daty. Zgodnie z art. 109 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, decyzję doręcza się stronom na piśmie. Odbierający decyzję potwierdza doręczenie mu decyzji swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 K.p.a). Zgodnie z art. 129 § 2 odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji stronie.

We wskazanych decyzjach zabrakło na potwierdzeniach odbioru daty bądź podpisu świadczeniobiorcy, co adekwatnie odnosi się do braku możliwości wniesienia odwołania przez świadczeniobiorcę od decyzji organu I instancji.

W dwóch skontrolowanych sprawach z zakresu przyznawania zasiłków celowych bądź specjalnych zasiłków celowych, świadczenie przyznano na okres 3 miesięcy. Świadczenie w postaci zasiłku celowego lub celowego specjalnego z zasady powinno być świadczeniem

o charakterze jednorazowym na konkretny cel, a nie świadczeniem okresowym. Zatem przyznawanie zasiłków celowych bądź celowych specjalnych jedną decyzją, np. na okres 3 miesięcy nosi znamiona świadczenia okresowego, przekracza zatem założenia art. 39 i art. 41 ustawy o pomocy społecznej.

Na terenie Gminy nie utworzono i nie funkcjonuje mieszkanie chronione. Do obowiązkowych i własnych zadań gminy należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1 listopada 2023 r. w związku z nowelizacją przepisów ustawy o pomocy społecznej - w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (art. 17 ust. 1 pkt. 12 oraz art. 53 ustawy o pomocy społecznej). Z analizy dokumentacji zgromadzonej podczas kontroli wynika, że Gmina Mirosławiec nie dokonała żadnej analizy potrzeb w przedmiotowym zakresie i nie poczyniła starań w celu utworzenia mieszkania chronionego.

Gmina Mirosławiec w zakresie pomocy osobom bezdomnym zawarła umowę o świadczenie usług schronienia dla osób bezdomnych z terenu gminy z Pilskim Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Pile. Ponadto zasady udzielania schronienia i odpłatności określono w Uchwale Nr XXXV/295/2017 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy i Miasta Mirosławiec.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował pomocy w zakresie skierowania i umieszczenia osób bezdomnych z terenu gminy w schronisku ze względu na brak osób wymagających udzielenia tej formy pomocy.

Praca socjalna w MGOPS w Mirosławcu świadczona była w środowisku przez pracowników socjalnych m. in. w zakresie wspierania osób lub rodzin w uzyskaniu pomocy ze strony różnych instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu dokumentów do różnych instytucji publicznych, informowanie o możliwych uprawnieniach do otrzymania pomocy lub wsparcia z innych instytucji zabezpieczenia społecznego, pomoc w ustalaniu stopnia niepełnosprawności, itp.).

W zakresie organizacji pracy socjalnej na rzecz społeczności lokalnej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował działania zmierzające do poprawy sytuacji osób, rodzin i grup społecznych dotkniętych trudną sytuacją życiową, niedostatkiem lub wykluczeniem społecznym. Ośrodek realizując poszczególne zadania współpracował m.in. ze szkołami, przedszkolami, Policją, Ośrodkiem Kultury, Sądami, sołectwami, placówkami opieki zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS, KRUS.

Na terenie gminy realizowana jest Zachodniopomorska Karta Dużej Rodziny i Zachodniopomorska Karta Seniora.

Ośrodek we współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Osób Niepełnosprawnych i Niesamodzielnymi w Plewiskach realizował projekt współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego „*Silni w rodzinie*”. Projekt skierowany był do 36 rodzin z terenu gminy zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji wskazanego projektu na terenie Gminy utworzono placówkę wsparcia dziennego. Ośrodek realizuje także Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „*Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej*” - edycja na rok 2022 i 2023.

W ramach zabezpieczenia potrzeb przez gminę w zakresie poradnictwa specjalistycznego mieszkańcy gminy mogą skorzystać z usługi specjalistycznego wsparcia i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz opieki terapeutycznej. Pomoc udzielana jest w budynku Ośrodka Kultury w Mirosławcu. W tym samym budynku funkcjonuje punkt nieodpłatnej pomocy prawnej. Klienci Ośrodka ponadto informowani są

o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym i Interwencji Kryzysowej w Wałczu oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wałczu. Natomiast dzieci z terenu gminy objęte są wsparciem w Szkołach Podstawowych w Mirosławcu i w Piecniku w ramach zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, kształtujących kompetencje emocjonalno-społeczne, logopedycznych, rewalidacyjnych.

W ramach programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Ośrodek wydał w okresie objętym kontrolą łącznie 396 skierowań.

Stwierdzone podczas kontroli uchybienia i nieprawidłowości wynikały z braku zatrudnienia w Ośrodku odpowiedniej liczby pracowników socjalnych (braki kadrowe), niepoprawnej interpretacji przepisów prawa oraz braku wnikliwej kontroli dokumentacji oraz prawidłowości doręczania klientom decyzji administracyjnych przez Kierownika jednostki. Skutki to: nieprawidłowe i niezgodne z przepisami prawa przyznawanie zasiłków celowych lub specjalnych zasiłków celowych, nieprawidłowe doręczanie klientom decyzji administracyjnych, brak realizacji zadania, tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację zadań jest Kierownik jednostki.

W wyniku poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 3-7 kwietnia 2017 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mirosławcu (znak sprawy: K-S-1.431.1.6.2017.ML) działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam:

jako zalecenia zwykłe:

w zakresie pomocy dla klienta:

1. przyznawanie pomocy w postaci zasiłku celowego lub specjalnego zasiłku celowego zgodnie z art. 39 i art. 41 ustawy o pomocy społecznej w formie świadczenia jednorazowego,

w zakresie formy decyzji:

1. doręczanie klientom decyzji administracyjnych zgodnie z art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego,

w zakresie realizacji zadań gminy określonych w ustawie o pomocy społecznej:

1. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, a od 1 listopada 2023 r. zgodnie z nowelizacją przepisów ustawy o pomocy społecznej - w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (art. 17 ust. 1 pkt. 12 oraz art. 53 ustawy o pomocy społecznej).

jako zalecenie znaczące:

w zakresie zatrudnienia w jednostkach pomocy społecznej:

1. zatrudnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych zgodnie z art. art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wiadomości:
Pan Piotr Pawlik
Burmistrz Mirosławca

Właściwy podpis na oryginale